

Zelfcontrole: stop denk doen

BIJLAGEN

Nangila Brazil

Eindrapportage over het praktijkonderzoek in het kader van de leerroute

Master SEN Gedragsspecialist

**Module GS10 Leer- en onderzoekslijn:
Meesterstuk en Afstuderen**

Lesplaats: Utrecht

Studentnummer: Nangila 2157610

Begeleid door: Dhr. Drs. E. van Meersbergen

Fontys Opleidingscentrum Speciale Onderwijszorg, Tilburg

Juli 2011

Bijlagen Nangila

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Literatuurlijst	3
Bijlage 2: Oplossingsgerichte gespreksvoering	4
Bijlage 3: Ouderbrief	5
Bijlage 4: Ouderbrief	6
Bijlage 6: Child Outcome Rating Scale	8
Bijlage : Diploma	9
Bijlage 8: Observatielijst impulsiviteit, leerling B	10
Bijlage 9 Verslag van de bijeenkomsten	12
Bijlage 10: Overzicht groei leerlingen, per dimensie	20
Bijlage 11: Vragenlijst eindevaluatie leerling	22
Bijlage 14: Waardering ouders, per onderdeel training	27
Bijlage 15: Opmerking moeder leerling B	28
Bijlage 16: Opgestelde regels van de Master Toppers / invoegen	29
Bijlage 17: Complimenten voor elkaar	30

Bijlage 1: Literatuurlijst

Angelou.M (2008) *Brief aan mijn dochter*.Breda: De Geus

Bok, I, Koenings A.M.L, Dekkers, B, Snaterse T, Eppink A, Freriks C...Van Breugel, (1995). *Sociale vaardigheidstrainingen voor kinderen* Lisse: Swets

Baert, K.(2008) *Adhd Op een spoor*. Apeldoorn.Garant

Caufmann&Van Dijk, L.&.(2009).*Handboek oplossingsgericht werken in het onderwijs*. Amsterdam: Boom onderwijs

Delfos, M.F (2010) *Kinderen en gedragsproblemen. Aanleg, rijping of omgeving?* Amsterdam: Pearson

Greene R.W (2010) *Het explosieve kind. Over het opvoeden en begrijpen van snel gefrustreerde en chronisch inflexibele kinderen*. Amsterdam: Nieuwezijds

Kaijer,K.C (2010)*Ik ben een topper. Een oppepboek voor kinderen*. Alkmaar. Puur

Koning, Krol & Weller (1999). *Remweg*. Doetinchem. Graviant educatieve uitgaven

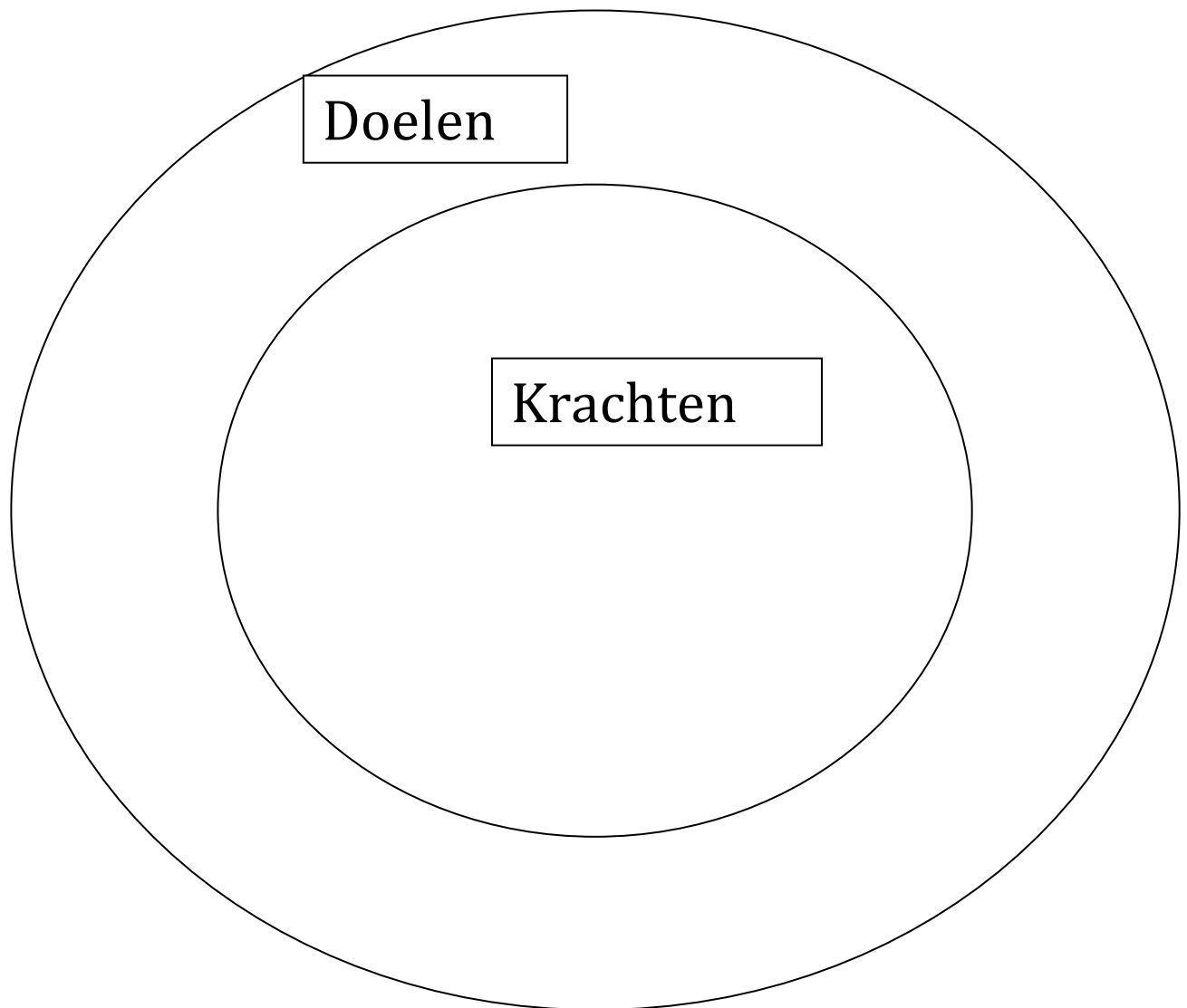
Wolf, K. van der en T. van Beukering(2009).*Gedragsproblemen in scholen. Het denken en handelen van leraren*. Leuven / Den Haag. Acco

Van Maanen, T (2010) *Zelfcontrole. Een social – cognitief interventieprogramma voor kinderen met agressief en oppositioneel gedrag*. Houten. Bohn Stafleu van Loghum

Zien, <https://start.parnassys.net/bao/login.m>

(16 april 2011)

Bijlage 2: Oplossingsgerichte gespreksvoering

De schaalvraag

1.....2.....3.....4.....5.....6.....7..... 8.....9.....10

Bijlage 3: Ouderbrief

Ouderbrief 1

Beste ouders van,

Aankomende woensdag 11 mei zal de eerste bijeenkomst plaatsvinden van de training Stop - Denk - Doe. De kinderen leren tijdens deze training om meer zelfcontrole te hebben.

Dit houdt in dat je controle hebt over je gedrag, jezelf beter kunt beheersen en situaties beter kan inschatten.

In elke training leren kinderen te stoppen, goed te kijken en te luisteren, een plan te maken, het plan uit te voeren en het plan te evalueren.

Als kinderen dit goed kunnen, hebben ze een goede basiswerkhouding om problemen en taken aan te kunnen pakken.

Na elke bijeenkomst krijgt uw kind een brief mee naar huis, hierin staat wat de kinderen hebben geleerd. Het is belangrijk datgene wat de kinderen in de groep leren, ook in de klas en thuis kunnen oefenen.

Ik vind dat ouders ook belangrijke leraren zijn in het leven van hun kind. U kent uw kind het beste en weet wat goed voor hem of haar is.

Ik wil graag met u samen te werken, de training zal dan nog succesvoller zijn.

Binnenkort zal ik met u een afspraak om te bekijken wat uw kind nodig heeft en wat wel of niet helpt bij het aanleren van nieuw gedrag.

Ik zal u dan informeren over de inhoud van de bijeenkomsten.

De training duurt zes weken en vindt onder schooltijd plaats.

Met vriendelijke groet,

Nangila Brazil

Bijlage 4: Ouderbrief

Ouderbrief 3

Beste ouders van de Master Toppers,

Vandaag hebben de kinderen training 2 gevolgd. Het was weer een plezier om met ze, samen te werken. De kinderen kunnen goed verwoorden hoe zij de oefeningen ervaren en hun enthousiasme, maakt dat er veel gezelligheid heerst binnen de groep.

Wat hebben we vandaag gedaan?

- We hebben nog even herhaald wat de doelen zijn van de eerste en tweede training
 - We hebben naar het verhaal van Maccooh geluisterd en snappen nu waarom stoppen, kijken en luisteren zo belangrijk zijn
 - We hebben een eigen topper uitgekozen, namelijk Lef, Liefde en Wens
 - Topper van de complimenten heeft ons uitgelegd, hoe leuk het is om een compliment te krijgen.
 - We hebben weer oefeningen gedaan om te leren stoppen. Dit keer waren de oefeningen iets moeilijker. We moesten nu hardop tegen ons zelf 'stop' zeggen, tijdens het instructieblad 'petje goed'.
 - We hebben leren luisteren naar aanwijzingen van de juf.
 - We moesten de juf in slow motion na doen
 - We weten nu dat de juf, elke pauze bekijkt of we al een beetje kunnen stoppen, kijken en luisteren.
- Als wij dit goed kunnen dan gaan we **de volgende training** leren om **hardop te denken**.
- **Waarom is hardop denken belangrijk?**
 - Om langzamer en netter te werken
 - Om je gedrag af te remmen (leg ik nog uit)
 - Om beter te kunnen nadenken, wat je moet doen
 - Om rustig te blijven, als je voelt dat je heel boos aan het worden bent

Met vriendelijke groet, nangila

Bijlage 5: Child Session Rating Scale

Child Session Rating Scale: Hoe vond je het vandaag hier?

Naam:.....

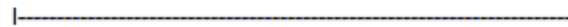
Datum:.....

Training:.....

Hoe vond je het om vandaag hier te zijn? Zet een kruisje op elke lijn om ons te laten weten hoe je het vond.

Luisteren

Je
luisterde niet altijd
naar me.

Je
luisterde naar me.

Hoe belangrijk

Wat we hebben
gedaan en waar we
over hebben gepraat
was niet zo
belangrijk voor mij.

Wat we hebben
gedaan en waar
we over hebben
gepraat was
belangrijk voor
mij.

Wat we hebben gedaan

Ik vond wat
we vandaag
hebben
gedaan niet
fijn

Ik vond wat
we
vandaag
hebben
gedaan fijn.

Alles bij elkaar

Ik zou willen dat we
iets anders konden
gaan doen.

Ik hoop dat we de
volgende keer
dezelfde soort
dingen gaan
doen.

Bijlage 6: Child Outcome Rating Scale

Child Outcome Rating Scale: Hoe gaat het met jou?

Naam:.....

Datum:.....

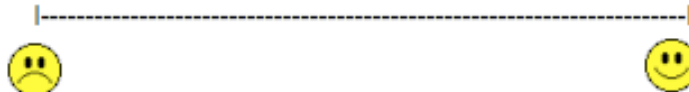
Training:.....

We willen graag weten hoe het met jou gaat en hoe of het je al een beetje lukt om te Stoppen – Denken en te Doen. Zet op elke lijn een kruisje. Zo kun je zelf ook zien of het je al een beetje lukt.

Hoe dichterbij het lachende gezichtje, hoe beter het gaat. Dichterbij het verdrietige gezichtje betekent dat het minder goed gaat.

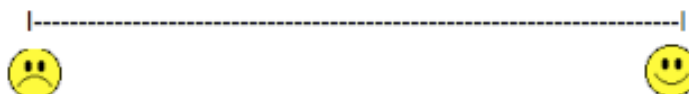
Ik

Hoe vind ik dat het gaat met Stop – Denk – Doe ?

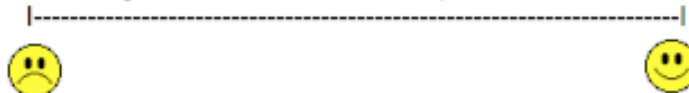
Thuis

Hoe gaat het thuis met Stop – Denk – Doe?

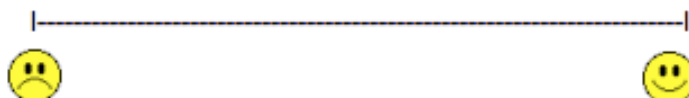
School

Hoe gaat het in de klas met Stop – Denk – Doe?

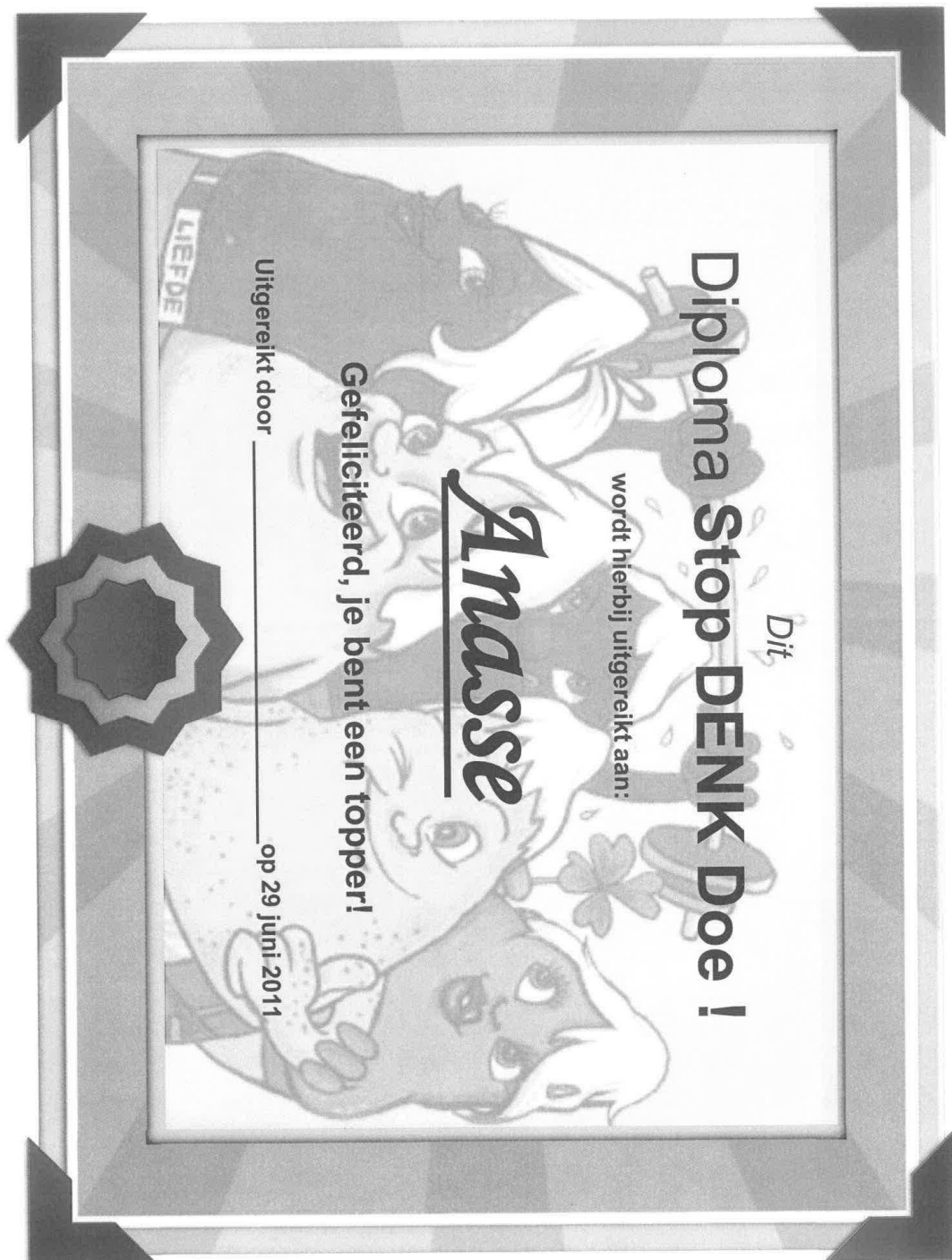

Alles

Hoe gaat het op het schoolplein met Stop – Denk – Doe?

Bijlage : Diploma

Bijlage 8: Observatielijst impulsiviteit, leerling B**Bijlage 1****Observatielijst Impulsiviteit - Aandachtsproblemen - Overbeweeglijkheid**

Deze lijst is niet genormeerd. Een ingevulde lijst geeft daarom niet meer dan een globale indruk van het gedrag van een kind.

Naam van het kind: **Leerling B**

Datum: **18 mei**

Leeftijd:

Door:

Klas/groep/thuis: **5b**

Ouder/lkr./groepsleider:

**X ouder
• kind**

Hieronder staan een aantal gedragskenmerken. Geef aan of het kind dat gedrag **niet(1)**, **soms(2)**, **geregeld(3)**, **vaak(4)** of **heel vaak(5)** vertoont.

	1	2	3	4	5
1. heeft moeite met blijven zitten of stilzitten als dat verwacht wordt of vereist is	X			•	
2. beweegt onrustig met handen en voeten, frunnikt, wiebelt op de stoel				X	
3. kan moeilijk op de beurt wachten en/of geeft vaak (te) snel antwoord				X	
4. wil zo snel mogelijk iets hebben, wil zijn zin krijgen of doordrijven				X	•
5. heeft moeite met het opvolgen van aanwijzingen/opdrachten	X		•		
6. is in denken en doen onrustig; springt van de hak op de tak		X	•		
7. heeft moeite langere tijd de aandacht bij een taak of spel te houden			X	•	
8. wil zo snel mogelijk iets af hebben					X
9. maakt taken niet af, schakelt te snel van de ene naar de andere bezigheid over	X		•		
10. kijkt niet goed waar het loopt		X	•		
11. is snel afgeleid <i>hangt van interesse</i>	X			•	
12. stoort anderen, dringt zich ongevraagd op				X	
13. kan (zichzelf) niet kalmeren wanneer het opgewonden is	X		•		
14. luistert niet goed naar wat gezegd of gevraagd wordt	X		•		
15. raakt vaak dingen kwijt	X			•	
16. kan moeilijk eigen activiteiten plannen of organiseren		X		•	
17. doet liever geen dingen die langer de aandacht vragen <i>hangt af</i>		X		•	
18. kan het moeilijk hebben als iets niet naar zijn zin is					X

	1	2	3	4	5
19. kan moeilijk rustig doorwerken	X			.	
20. wil zo snel mogelijk iets afhebben	X			.	
21. geeft iets snel op, is snel gefrustreerd <i>met meer, laatste tijd</i>	X		.		
22. doet veel dingen tegelijk			X		
23. is voortdurend in actie					X
24. praat aan een stuk door				.	X
25. heeft moeite met rustig spelen	X			.	
* 26. handelt impulsief, zonder op de gevolgen te letten	X			.	
27. heeft vaak (kleine) ongelukken		X	.		
28. overtreedt belangrijke regels <i>nu niet meer</i>	X		.		
29. is vergeetachtig, moet herhaaldelijk aan dingen herinnerd worden	X	.			
* 30. kan moeilijk stoppen als dat gevraagd wordt	X	X	.		

Bijlage 9 Verslag van de bijeenkomsten.

Beginsituatie:

Er ontstond er al vrij snel een goede gezellige sfeer en veiligheid. Door het opstellen van duidelijke regels op het gebied van vertrouwen, namen de kinderen dit serieus.

Zij hebben zelf een naam voor de groep bedacht (Master Topper). Het boek 'hoe word je een topper', heb ik gebruikt om iedere keer het belang van Stop Denk Doe gedrag aan te geven. Een topper kan stoppen denken en doen. De onderzoeksgroep heeft een topper uitgekozen als rolmodel, de volgende zijn uitgekozen: liefde, lef, wens en loslaten

Introductie verhaal Maccooh (een zeer impulsief kind)

Als eerst is er gestart met het verhaal van Maccooh

Dit verhaal had als doel om kinderen bewust te maken van het feit dat als ze niet goed nadenken voordat ze iets doen, hierdoor veel mis kan gaan. De kinderen vonden Maccooh erg raar. Leerling B gaf aan dat hij wel moest nadenken, het lijkt alsof hij geen hersenen heeft. Leerling D heeft goed door dat Maccooh's bedoelingen niet slecht zijn maar dat hij verkeerd wordt begrepen.

De onderzoeksgroep legden de link niet naar hun eigen gedrag. Zij konden zich niet met Maccooh identificeren. Toen ik vroeg naar hun ervaringen met 'stoppen' had ik niet verwacht dat de kinderen zo goed kunnen aangeven waar ze tegenaan lopen. Ze waren zich wel bewust van hun eigen valkuilen. Ze vertelden dat als ze moesten stoppen tijdens een activiteit, zij zichzelf niet goed kunnen afremmen.

Bijeenkomst 1 en 2: staat het stoppen, goed kijken en luisteren centraal.

Uitspraak Leerling A: Soms Stop ik niet en ga ik verder

Uitspraak Leerling D: In de laan, schelden ze mij soms uit, ik loop weg en ga afkoelen in de hal, dan doe ik iets voor mezelf en dan ga ik terug

Stoppen is een belangrijke voorwaarde voor het hebben van zelfcontrole. Het is bedoeld voor het behoeden van impulsieve reacties en een voorwaarde voor het krijgen van controle over je eigen gedrag. Bij sociale opgaven geldt dat bij ruzies en conflicten, het kind zichzelf moet weten af te remmen en de tijd geven om goed te kijken naar gezichtsuitdrukkingen en te luisteren naar wat de ander zegt. De grootste bevindingen uit Bijeenkomst 1 en 2 zijn het feit dat alle kinderen grote moeite hadden met de vaardigheid 'Stoppen'. Dit was te merken aan de oefeningen, het niveau was erg laag en bestond uit eenvoudige oefeningen. Zoals het "standbeeldspel", waarbij het kind moet stoppen met bijv. tekenen en drie tellen moet wachten nadat het stopsignaal is gegeven. Het stophandje werd gebruikt ter visuele ondersteuning, maar dit had nauwelijks effect. De leerlingen hadden ook veel moeite met de overgangen van activiteit. Ik realiseer mij dat dit niet opzettelijk is maar dat zij problemen hebben om flexibel van de ene naar de andere activiteit over te schakelen.

Leerling B en D zijn het meest impulsief qua beweeglijkheid en hebben moeite met het stoppen van hun bewegingen. Leerling A heeft moeite om te stoppen met spreken. Impulsiviteit van de onderzoeksgroep is zeer hoog. Dit merk ik aan de overgangen van activiteit naar activiteit. Ze vergeten instructies snel. De onderdelen kijken en luisteren gaan beter omdat kinderen zich beter kunnen focussen.

Voor het nauwkeurig luisteren, heb ik het praatstokje ingevoerd. Het viel mij op dat kinderen hier veel steun aan hadden omdat ze zelf in de gaten hielden wie het stokje had. Het gaf meer structuur aan onze gesprekken.

De map met huiswerk werd ijverig meegenomen en kwam op tijd weer terug.

Bijeenkomst 2: Stop, kijk en luister in alledaagse situaties

Inleiding van deze Bijeenkomst kwam van de complimententopper Hij wil kinderen leren weer gelukkig met zichzelf te worden. De kinderen moesten elkaar een compliment geven. De complimenten waren erg oprecht.

Opvallend was dat de kinderen zich bewust werden van het belang van de vaardigheid 'stoppen'. Zij gaven aan dat je het nodig hebt om te kunnen stoppen bij een ruzie. Het nauwkeurig kijken kwam weer aan bod, maar kinderen hebben minder moeilijkheden met deze vaardigheden, het na-apen + in slow motion ging vrij goed.

Het model – leren kwam aan bod. Ik merk dat kinderen hier steun aan hebben, zij zien hoe ik hardop mezelf laat stoppen. Maar als zij de oefening zelf moeten uitvoeren vergeten alle vier, zichzelf te stoppen, eerst de instructie te lezen, dan pas aan de gang te gaan. Ze beginnen alle vier zonder goed te lezen wat de bedoeling is.

De kinderen hebben de concentratie niet om nauwkeurig te kijken.

Oefeningen waarbij kinderen mijn aanwijzingen moesten volgen verliepen vrij goed. De kinderen waren goed gefocust en pikten hierdoor belangrijke informatie.

Toch constateerde ik aan de hand van mijn observaties dat de vaardigheid stoppen nog erg moeilijk was en de kinderen meer tijd nodig hadden om deze vaardigheid onder de knie te krijgen.

Zichzelf stoppen was nog te hoog gegrepen dus ik moest hier meer sturing aan geven. Hoe? Ik heb toen besloten om deze vaardigheden ook in de klas te oefenen, zodat de onderzoeksgroep meerdere oefenmomenten heeft. In de klas werden er grote Stop posters opgehangen (ter ondersteuning). Stoppen, kijken en luisteren zijn belangrijke vaardigheden. Ik begrijp nu beter waarom kinderen zoveel informatie missen. Van de vier leerlingen, lukte het leerling D om regelmatig te stoppen tijdens een activiteit.

Bijeenkomst 3 : Hardop denken (basisvaardigheid)

Uitspraak Leerling A (voor de avi toets) 'ik kan het, ik ben een topper'.

Uitspraak leerling D: Als ik iets niet snap, dan zeg ik tegen mezelf 'wat moet ik doen', niet heel hardop, maar in m'n hoofd'.

Hardop denken is belangrijk om gedrag af te remmen, netter en langzamer te werken.

Het hardop denken werkt als een rem door alles wat je denkt of doet hardop verwoorden, taal gebruiken we om onszelf weer onder controle te krijgen. Stoppen en hardop denken zijn vaardigheden die kinderen niet snel van nature doen (Remweg). In deze bijeenkomst had ik als trainer een grote rol, het model – leren kwam aanbod. Deze training heb de jongens en meisjes apart getraind, het oefenen in een individuele setting werkte beter en sneller. Het viel mij op dat de kinderen beter geconcentreerd waren.

Het hardop denken vereist concentratie en dat is in tweetallen makkelijker. De kinderen hadden ook met deze vaardigheid veel moeite. Opvallend hoe snel ze beginnen met een opgave zonder eerst te kijken wat ze moeten doen. Ik had een aantal makkelijke opgaven uitgezocht, zoals een jas aantrekken en alle handelingen verwoorden die je doet. Het lijkt een makkelijke opgave maar dat is het in de praktijk niet. Je moet goed stil staan / bewust zijn van wat je doet.

Opvallend dat de meisjes verbaal sterker zijn dan de jongens. Zij kunnen heel gedetailleerd aan geven wat zij doen en zich beter inleven in de situatie. De jongens slaan veel stappen van handelingen over, zijn sneller. Bij het uitvoeren van de werkbladen constateer ik dat de jongens slechter naar instructie luisteren. Ze beginnen meteen met de opdracht. Hebben moeite om hun aandacht bij de instructie te houden. Toch zitten er bij de jongens ook niveau – verschillen. Leerling A kan verbaal goed aangeven wat hij doet, zijn denkproces was aardig te volgen.

Bij de anderen is het voor mij soms erg lastig om letterlijk te horen wat ze doen. Ik moest ze daar constant op wijzen, leerling A gaf aan niet te weten hoe ze dat moest doen, dit ging later beter door het model – leren. Bij alle kinderen merkte ik dat het verwoorden van de handelingen steeds gedetailleerder werd.

Voorbeeld van uitspraken:

Leerling B:

Ik ga naar de pijn. Ik ga naar boven, ik val bijna, maar ik heb alles onder controle.

Leerling D, ik druk op de pen. Ik vergeet de opdracht te lezen, ik kijk hoe hij eruit ziet.
Ik kijk wat ik moet doen, dan kijk ik of ik het goed doe.

De kinderen zijn ijverig bezig geweest met hun huiswerk en geven aan dat het 'hardop' denken nogal lastig is. Verbazingwekkend hoe goed ze er thuis mee bezig zijn, in contacten met broertjes en zusjes zijn ze zich bewust van de vaardigheden en proberen ze die ook toe te passen. Na afloop van de training gaat leerling A door met het hardop denken. 'Ik, doet nu de deur open'.

Ik vind dit een zeer mooie ontwikkeling, omdat ik heb aangegeven in welke situaties deze vaardigheden bruikbaar zijn.

Bijeenkomst 4: ligt de nadruk op het onderkennen van een probleem en het maken van een plan om het probleem op te lossen

Uitspraak Leerling D: in de laan word ik gepest, ik loop weg en ik zeg 'Stop'.

Terugblik : hardop denken, kinderen geven zelf aan dat dit beter is om na te denken

In deze bijeenkomst kwamen de eerste twee stappen van de lampjes vragen aan bod. Het belang van dit plan werd uitgelegd. Vanwege omstandigheden moest ik deze training in een gymzaal geven. De jongens warden onrustig van deze locatie. Ik heb de ruimte gegeven om ze even een tikspel te laten doen, hierna gaf leerling D aan dat ze dit even nodig hadden.

In deze bijeenkomst hebben we geoefend hoe belangrijk het is om te kijken wat een ander bedoeld. We hebben een gevoelsspel gespeeld ..

De kinderen waren goed in het raden en benoemen van gevoelens. Locatie nodigde wel uit om rollenspelen te doen waarbij kinderen de eerste twee stappen moesten uitvoeren. De samenwerking verloopt heel goed. Ze behandelen elkaar als gelijke.

De situaties die ze naspelen zijn heel herkenbaar, komen alledaags voor, gaat om thema's zoals iemand buiten sluiten. Hele onveilige situaties. Kinderen kwamen zelf met deze thema's. Opvallend hoe de kinderen zich in het 'spel' inleefde. Kinderen zijn niet bekend met deze werkvorm. Ze blijven wel ontzettend veel sturing nodig hebben. Anders zit er geen lijn in het spel. Leerling D herkende de stappen van het plan uit groep 4, dit leek op de beertjes – methodiek.

Bijeenkomst 5: uitvoeren en evalueren van het bedachte plan.

Uitspraak leerling D: Ik had het plan net niet in mijn hoofd

Uitspraak leerling B: als ik iets niet snap, zeg ik tegen mezelf 'wat moet ik doen', niet heel hardop maar in m'n hoofd

In deze bijeenkomst staan stap 3 en 4 centraal. Ik heb veel aandacht besteed aan stap 4, evalueren van het plan. In de theorie van het model van Dodge hebben we kunnen zien dat dit een belangrijke fase is. Een goed criterium om je plan te beoordelen is of het fijn en eerlijk voor iedereen is. Via het model – leren heb ik laten zien hoe je alle plannen kan toepassen. Deze bijeenkomst vond plaats na een gymles, de kinderen waren zeer onrustig.

De meisjes doen serieuzer mee. Leerling A begint moeite te krijgen met de opdrachten, maakt veel rare grappen en kreeg een time-out.

I

Ik heb deze bijeenkomst alleen maar problemen ingebracht waarop kinderen met het plannen moesten komen. De kinderen wilden dit graag uitspelen.

Opvallend vond ik de snelle manier van reageren, kinderen wisten al snel een oplossing voor problemen. Vaak maar 1 oplossing. Zoals het probleem van 1 zak chips, kinderen komen vaak met oplossingen als eerlijk verdelen. Het valt me op dat zij op Cognitief gebied, veel weten maar dit niet kunnen ombuigen.

Bijeenkomst 6 en 7: gebruik van de vier vragen bij sociale (conflict) situaties aan de orde

Uitspraak leerling D: 'als ik merk dat er appels gestolen zijn dan ga ik naar Maccooh toe, ik ga geen platte hand geven, dan krijgen we ruzie. Ik blijf rustig.'

Uitspraak leerling C: Het gaat goed, niet echt super goed want anders zat ik hier niet'

Doel: Het kind leren zichzelf af te remmen, actief na te denken over een oplossing

Koppeling theorie – praktijk, betekenis geven aan waargenomen sociale tekens en zoeken naar juiste respons.

Gebruik stappenplan:

Situatie: een stoel wordt expres bezet gehouden.

Opvallend, de meisjes kunnen rustig/ vriendelijk vragen of de stoel bezet is. De jongens worden boos als ze de stoel niet krijgen, en duwen de stoel weg. Deze situatie nodigt uit tot gesprek, over het vinden van een goede oplossing.

Opvallend is dat jongens sneller komen met een plan dat eerlijk en fijn is voor beide partijen: zij zijn sneller in staat om te matchen en stretchen.

De meisjes gaan echt met elkaar in discussie en geven elkaar opdrachten in plaats van een oplossing bedenken die voor beide eerlijk is. Dit verschil had ik nooit verwacht op te merken.

De kinderen geven aan de plannen ook al buiten school, in te zetten, zoals bij het voetballen, Leerling B geeft aan nu vaker met voorstellen te komen. Voordat het spel begint.

Tijdens de rollenspelen zie ik dat Leerling A,B en D sneller in staat zijn om compromissen te sluiten. Leerling C heeft een sterke eigenheid volgens Zien, dit is ook in de praktijk terug te zien ,. Ze denkt eerder aan haar eigen belang, als ze er dan niet uitkomt, loopt ze vast. Ze geeft zelf aan even tijd nodig te hebben (1min.) om tot een goed plan te komen.

Leerling C is verbaal heel sterk in het rollenspel waarbij ze iets terugkrijgt wat kapot is. Geeft ze heel overtuigend aan dat het ding van haar oma is geweest en dat het gemaakt moet worden.

Ze geeft aan dat ze vindt dat het de verantwoordelijkheid is van haar vriending.

Bijeenkomst 7:

Elkaars plannen beoordelen niet op goed of slecht maar op eerlijk en fijn voor iedereen.

In de rollenspelen zie ik het hardop denken de reveu passeren, het stoppen, ze zegen het soms ook letterlijk.

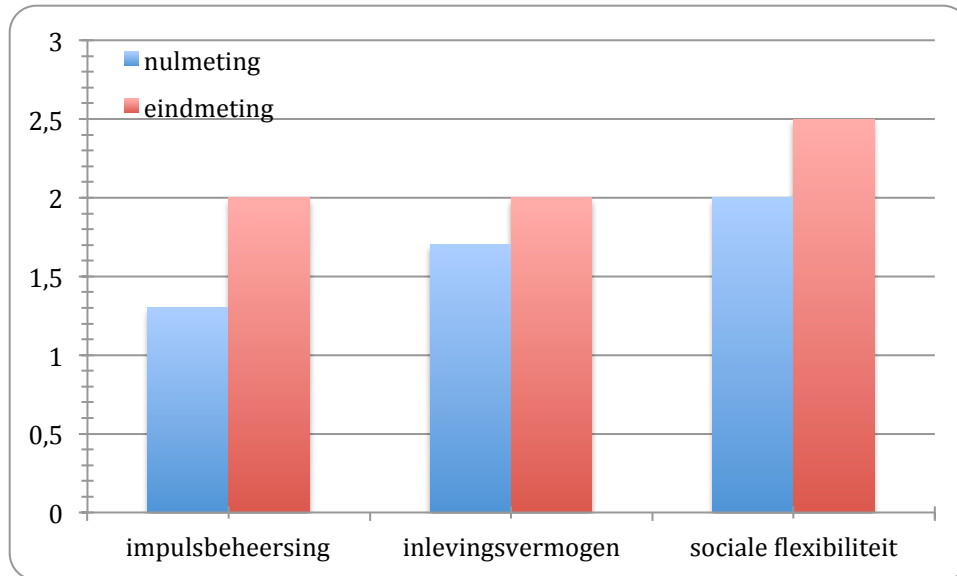
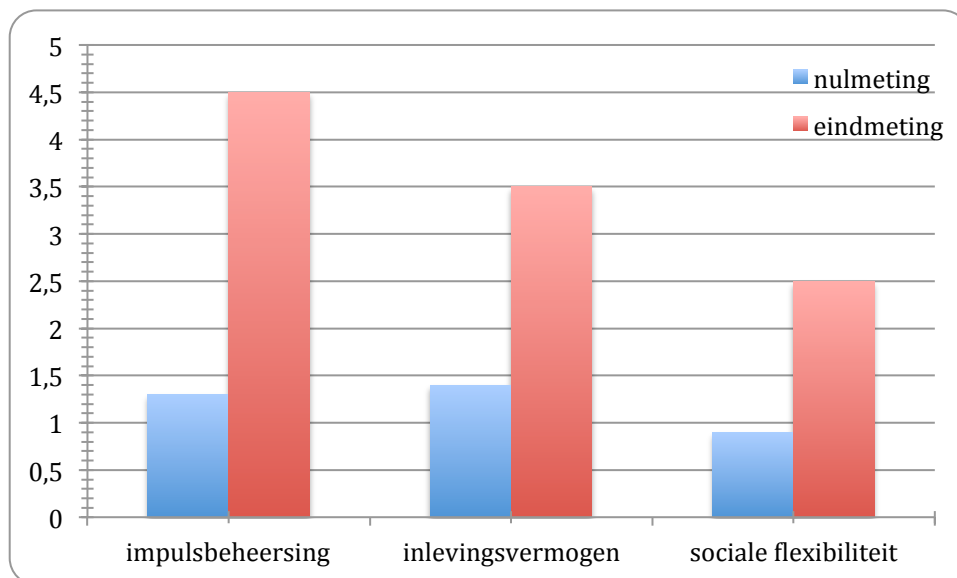
Leerling C heeft de meeste moeite met het bedenken van plannen, zij vraagt om extra bedenktijd.

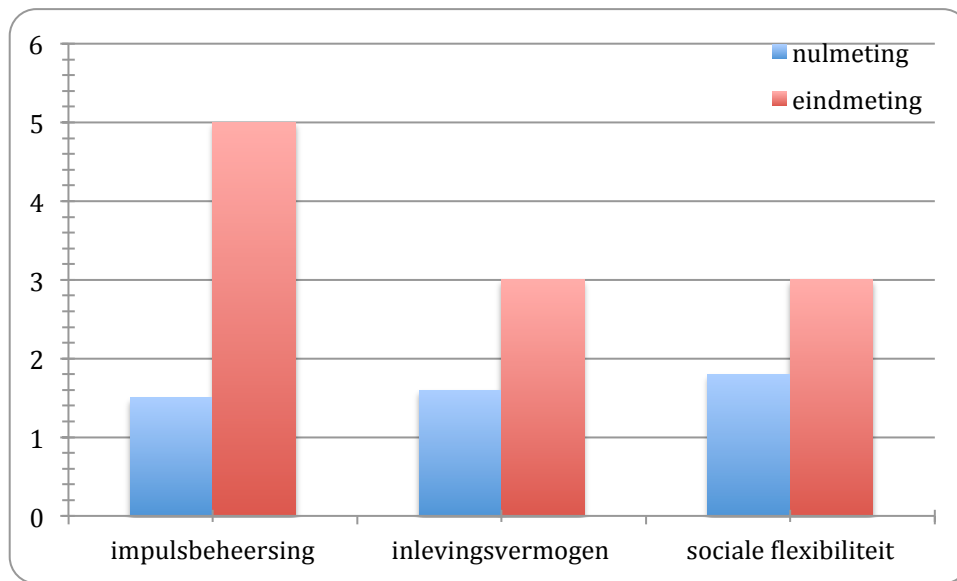
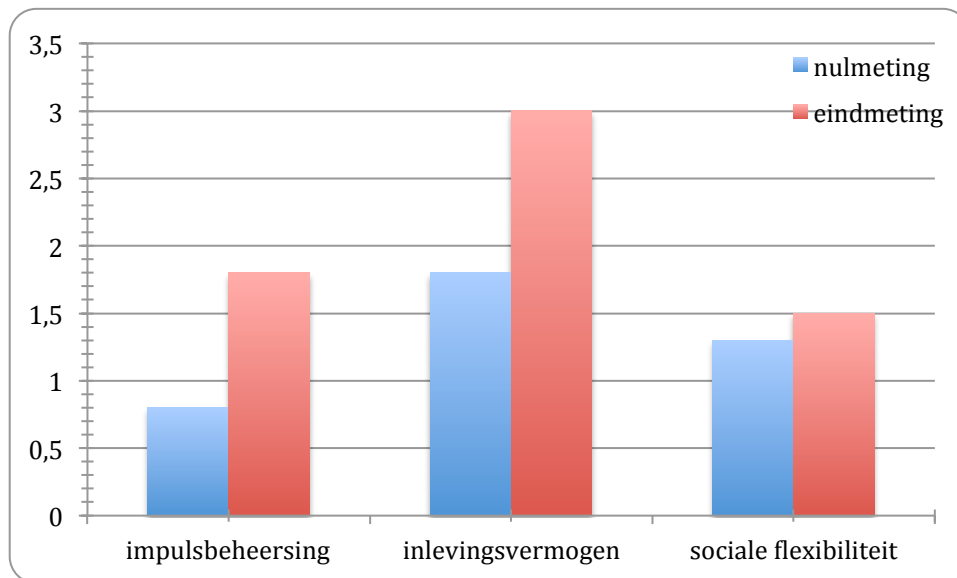
Bijeenkomst 8 Feestelijke afsluiting

We hebben de training geëvalueerd. Feest gevierd en het Stop denk doe spel gespeeld. We hebben ook een leuke sp oefening gedaan om te kijken wie er over de meeste zelfcontrole beschikt, dit was leerling B.

Bijlage 10: Overzicht groei leerlingen, per dimensie

Leerling A

leerling b

leerling c**leerling d**

Bijlage 11: Vragenlijst eindvaluatie leerling

1. Ik heb voordelen aan de training?

Leerling A :Ik ben nu goed in stop denk doe

Leerling B: Voordelen zijn:

Ik ben door na groep zes, mijn weekrapport gaat goed en ik vind het met stop denk doe leuker op school

Leerling C: Omdat ik het goed vind gaan in de klas, met andere kinderen en thuis gaat het super goed, schoolplein een beetje.

Leerling D: Ik krijg complimenten van familie en het gaat goed op school, omdat ik betere weekrapporten krijg.

1	2	3	4	5	6	7 A	8 C / D	9	10 B
---	---	---	---	---	---	-----	---------	---	------

2. Ik kan al uit mezelf stoppen, tijdens een ruzie?

Leerling A: Bijv, als ik boos ben, tel ik tot tien en adem in en uit

Leerling B: Ja , gister ruzie met I. Hij zei wat doe je ? Toen liep ik weg en ging naar de juf.

Leerling C: Omdat het al een beetje lukt om tijdens een ruzie weg te lopen en te doen alsof ik niks gehoord heb.

Leerling D:Ik loop weg en koel af en dan is alles weer goed.

1	2	3	4	5	6	7 C	8 A / B	9 D	10
---	---	---	---	---	---	-----	---------	-----	----

3. Ik kan hardop denken? Stop, wat is het probleem?

Leerling B: Ik denk als ik zeg wacht even als ik nou naar de juf ga. Maar ik doe het niet vaak, daarom geef ik mezelf een zeven. Hardop denken doe ik niet vaak. Ik denk meestal uit m'n hoofd. Als ik boos word zeg ik wat doe je, dit is niet de beste oplossing.

De juf heeft het wel goed voorgedaan

Leerling D: Komt door de toneelstukjes en de juf heeft het voorgedaan. Ik bedenk zelf toneelstukjes met m'n zusjes.

Leerling C: Ik loop weg en denk na, over eerst stoppen ik ga nu eerst denken, wat moet ik doen, gebruik stappenplan.

1	2	3	4	5	6	7 B/D	8 A/C	9	10
---	---	---	---	---	---	-------	-------	---	----

4. Ik denk na over mogelijke oplossingen voor problemen?

Leerling A: Bij de ruzie met Anissa had ik geen oplossing en ging ik verder met ruzie maken.

Leerling B: Ik had ruzie met M. bij afpakken spel, toen zei ik, ik pak hem na jullie. Zit in 7 dat het een goede en fijne oplossing is. We krijgen geen ruzie.

Leerling C: Ja, soms doe ik

Leerling C: Ja, soms doe ik dat als ik met Malika ruzie heb bedenk ik een oplossing die voor ons allebei fijn is. Ik zeg stop ik heb een plan en dan gaan we dat plan uitvoeren en zei zegt dan ja of nee. Ze zegt vaak ja.

Leerling D: Omdat ik de lampjesgebruik bij ruzies en soms bij het werken.

1	2	3	4	5	6 A	7 B	8 C/D	9	10
---	---	---	---	---	-----	-----	-------	---	----

5. Ik gebruik de vier lampjes vragen om problemen op te lossen?

Leerling D: Ik vind het nog lastig om een plan te bedenken want soms, ondertussen krijg ik een stomp.

Leerling B: Ik gebruik de plannen niet, gebruik m'n eigen plan. Ik mocht niet n buiten, toen dacht ik, ik ga iets anders bedenken.

Heb drie keuzes, plan a b c voor als iets niet mag

Leerling C: Een negen want ik gebruik het stappen plan met vier lampjes, heel vaak. Bijna altijd.

1	2	3	4	5	6 A/B	7 D	8	9 C	10
---	---	---	---	---	-------	-----	---	-----	----

6. Ik kan af en toe een ruzie goed (eerlijk en fijn plan voor iedereen) oplossen?

Leerling A: Als er geen erge ruzies zijn, ruzie en slaan zijn erge dingen.

Leerling B: Meestal vinden de kinderen mijn plannen goed.

Leerling D: Twee / drie keer op een dag lukt. Hoe? Dan denk ik aan de lampjes – vragen en dan praat ik het uit, de ander reageert rustig en zegt niet jij deed dit en ik dat?

1	2	3	4	5	6	7 C	8 A/B	9 D	10
---	---	---	---	---	---	-----	-------	-----	----

7. Ik vind dat de training ieder jaar op school moet worden gegeven?

Leerling A :Ik vond het erg leuk. Leukste moment , spel gevoelens uiten.

Leerling B: Want ik vind stop denk doe heel belangrijk, in groep 4 ging het de hele tijd mis. Dat was dit jaar ook zo, als het een heel jaar zo blijf . ik vind het leuk en wil verder. Leukste moment. Spelletjes doen zoals in de gymzaal, oefeningen kalm blijven

Leerling C: Het is leuk, kinderen als ze agressief zijn kunnen ze niet stoppen en krijgen hierdoor problemen. Bijv. Hij wil een tekening en andere ook, maken ze ruzie, maar je kan toch ook een anderen tekening pakken of het kopiëren

Leerling D: Het helpt bij mij in ieder geval, toen dit er niet was ging ik altijd schreeuwen in de klas en bij ruzies vechten en nu doe ik dat niet meer.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 A/B C/D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---------------

Bijlage 12: Vragenlijst tussenevaluatie van moeder leerling B

Naam: Nangila Brazil

Ouders van: *Leerling B**Leerling B***Tussentijdse evaluatie van de Stop Denk Doe training**

1. Mijn kind heeft voordelen aan de training ?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Mijn kind laat af en toe zien dat het kan Stoppen, denken en doen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. Door de ouderbrieven heb ik een goed beeld van wat mijn kind leert.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Ik vind dat de training, een vast programma op school moet worden

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. Ik geef het gedrag van mijn kind nu een.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

groetjes.

Bijlage 13: Vragenlijst eindevaluatie moeder leerling B scan

Naam: Nangila Brazil
 Ouders van: **Leerling B**
 Datum: 30-6-2011

Eindevaluatie van de Stop Denk Doe training

1. Mijn kind heeft voordelen aan de training ?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Mijn kind laat af en toe zien dat het zichzelf kan stoppen, tijdens een ruzie?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. Ik hoor mijn kind 'hardop' denken. Bijvoorbeeld 'Stop, wat is het probleem'?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Mijn kind denkt veel meer na over mogelijke oplossingen voor problemen ?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Leerling B

5. Mijn kind gebruikt de vier lampjes vragen om problemen op te lossen?

Wat moet ik doen?
 Hoe moet ik het doen?
 Gebruik ik mijn plan?
 Hoe heb ik het gedaan?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. Mijn kind laat af en toe zien dat het in staat is om ruzie goed(eerlijk en fijn plan voor iedereen) op te lossen?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

7. Door de ouderbrieven heb ik een goed beeld van wat mijn kind leert.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

8. Ik vind dat de training, een vast programma op school moet worden

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

9. Ik geef het gedrag van mijn kind nu een.....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Bijlage 14: Waardering ouders, per onderdeel training

Overzicht eindevaluatie gedrag van mijn kind, 29 juni 2011

Onderdelen	Ouders leerling B	Ouders leerling C	Ouders leerling D
Voordelen aan de training	10	7	8
Stoppen uit zichzelf	7	6	8
Hardop denken	7	8	8
Nadenken over mogelijke oplossingen	6	7	7
Gebruik vier lampjes vragen	10	7	9
In staat ruzie goed en eerlijk op te lossen	10	7	8
Gedrag van mijn kind	9	9	8

Bijlage 15: Opmerking moeder leerling B

Leerling B

Opmerkingen(over de
training):

Ik vind deze training erg zinvol voor
kinderen zoals Melin.

Hij is een heel erg eerlijk kind maar
hij kan niet tegen conflicten.
met deze training heeft hij in de
zin meer aandacht voor zijn gedrag
van zich zelf gekregen!!

Hij is een stuk veranderd.
Het lijkt ook een aantrekkelijk voorbeeld voor
andere ouders die kinderen hebben. (die spanningen wordt
vooral werkstukken maken is goed!!)
Gaag vooral in de volgende groep! (groep 6)

Met vriendelijke groeten

Emine

Bijlage 16: Opgestelde regels van de Master Toppers / invoegen

De zeven Regels van de Master Toppers:

We vertrouwen elkaar

We helpen elkaar

Niemand speelt de baas

We lachen elkaar niet uit

We zijn eerlijk tegen elkaar

We zijn lief voor elkaar

We steunen en geloven elkaar

Handtekening Master Topper:

Bijlage 17: Complimenten voor elkaar

Leerling A

Schoolpluim

goed gedaan Leerling A

jij ontvangt deze pluim voor:

alles wat je gedaan hebt
voor stop denk-doe

Je mag trots zijn op jezelf!

Getekend:

Zakruler

Datum:

29/06/2011